

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXV.

ZATURDAG den 22sten JULY 1837.

N. 29.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 5 July 1837.

HIERBY wordt algemeen bekend gemaakt, dat by dispositie van den Hoog Ed. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, in dato 3 dezer No. 488, is bepaald: dat gedurende de afwezigheid van den Heer G. C. BERGH GRAVENHORST uit het stads district, de functien van Stads Chirurgyn, die aan hem tydelyk by vroegere dispositie zyn opgedragen, zullen worden waargenomen door den Heer HENDRIK SCHORRENBURG, Chirurgyn Major by het Garnizoen en Hospitaal alhier.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 6 July 1837.

ALZOO de persoon van MARIA GYSBERTHA SCHOTBORGH zich by rekwesst aan den Heer Gezaghebber heeft geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de haar in eigendom aankomende slaaf ANDRIES MARTIS, zoo is het, dat de Hoog Ed. Gestr. Heer Gezaghebber dezes en onderhoorige eilanden, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie heeft op den slaaf, moet zynen naam binnen twee weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun verneend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aantekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 14 July 1837.

NAMENS den Hoog Ed. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt hier by bekend gemaakt, dat tot Leden der Commissie van taxatie, bedoeld by art. 1 der publicatie houdende wyziging in den maatstaf ter berekening van de huurwaarde van huizen in de belasting op het Personeel en Mobilair, benoemd zyn de Heeren: Mr. H. W. DE QUARTEL, Procureur des Konings.

C. A. ZEPPEFEDT, en
G. Vos Jz.

de welke in handen van Zyn Hoog Ed. Gestr. den vereischten eed hebben afgelegd, ten einde met hunne werkzaamheden een aanvang te maken.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 14 July 1837.

HIERBY wordt algemeen bekend gemaakt, dat de ten Kolonialen Ontvangers kantore geplaatst geweest zynde extra beëdigde Klerk George Alvares, by dispositie van den Hoog Ed. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie dd. 1 dezer No. 486, beschouwd is als fuisal uit die betrekking te zyn ontslagen.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

OPROEPING

en

WAARSCHUWING.

HET tweede kwartaal dezes jaars verstreken zynde, worden de belasting-schuldigen voor de Belasting op Eigendommen en Bezittingen en op het Personeel en Mobilair aangemaand, om de vervallene gedeelten hunner rekeningen over dit jaar te komen betalen, vóór of uiterlyk op den 22 dezer maand, ten einde de geregtelyke middelen tot inning derzelve, welke op de niet voldoening zullen moeten in het werk gesteld worden, voortekomen. Even zoo zy het der Debiteuren aan interest der uitstaande hypothecken, aan de belasting op de geensurpeerde gronden, aan last of Tonnen gelden en aan huurloon van lands slaven mits deze aanbevolen, om de vorderingen ten hunne laste, vóór den afloop dezer maand, te komen aanzuiveren, willen zy zich niet blootgesteld zien aan de gevolgen eener, by faute daarvan, noodwendige geregtelyke vervolging.

De Comuus, waarmede het
ambt van Kolonialen Ontvanger,
WILLEM PRINCE JR.

Den 14 July 1837.

OPROEPING

DE ondergeteekenden, Executeuren in den boedel en de nalatenschap van wylen Mejufvrouw PETRONELLA DUYCKINCK, roepen hierby op al de genen, die vermenen mogten eenige vorderingen te hebben ten laste van den gemelden boedel, om hunne rekeningen ten pakhuize van den tweeden ondergeteekende te komen inleveren; en de genen, die aan dien boedel schuldig zyn, worden aangemaand het verschuldigde onverwyld te komen voldoen.

TH. JUTTING.
AUGUST MULLER.

Den 7 July 1837.

Nieuwe thermometer en broederlyke leer.

Er is misschien geene hoedanigheid in den mensch, welke zoodanige verscheidenheid bezit en zoo moeijelyk te analyseren is, als moed, het zy dezelve dierlyk, (*physical*), of verstandelyk, (*mental*), zy, welke beide niet alleen aangeboren zyn, maar ook verkregen kunnen worden. De eerste soort, en de algemeenste, is op de grilligste wyze uitgedeeld, somtyds alhoewel zelden, weigert de natuur denzelve volstrektelyk. Daarom hebben wy in dit laatste geval moed *nihil*, als een nul, moed *negatief*, half weg naar boven, en moed *positief*, boven aan, deze laatste mag beschouwd worden als *bloed warm*, en op deze warinte aanwyzende schaal kan de dierlyke moed van elk byzonder persoon geplaatst worden. Moed *nihil* of bloohartigheid vereischt geen uitleg. Ontkennende moed, welke de algemeenste is, is die graad van vastheid, welke iemand in staat zal stellen om zynen pligt te betrachten als het gevaar naar hem toekomt, hem nadert, hy zal het gevaar niet vermyden, maar hy zal hetzelfde juist niet opzoeken. Stellige moed, indien by iemand ingeplant, zal hem aansporen om gevaren op te zoeken, ten einde gelegenheden te vinden om zich te onderscheiden daar alwaar anderen zich dezelve niet konden voorstellen. *Ontkennende* moed is een lydelijk gevoel, hetwelk opgewekt moet worden. *Stellige* moed is een werkzaam en rusteloos gevoel altoos op de uitkyk.

Eene buitengewone prikkelbaarheid, en eene phlogmatieke onverschilligheid van gestel, alhoewel regtstreeks in tegenstryd met elkander, zullen dezelve uitwerkingen te weeg brengen. In het eerste is het *mentaal* anders in het verstandelyk vermogen aanwezig, in het laatste dierlyke moed.— Hoe paradox zulks ook moge schynen, is echter de zekerste en de aannemelykste beschryving van moed die welke zegt, dat dezelve te weeg gebragt wordt door vrees voor schande. Wyders is er geen talent, dat meer toeneemt dan moed, indien hetzelfde gestadiglyk geoeffend wordt, want gewoonte zal spoedig den individu, wiens wyzer naby nul is, tot den graad in de schaal tegen over negativen moed, en de bezitter van negativen moed tot dien van positiven moed doen ryzen, alhoewel zy door ongewoonte, dat is wanneer zy ophouden zich te oefenen *weder dalen zullen tot hunnen vorigen staat*.

Het wordt er algemeen voor gehouden, dat de menschen van *natuur dapper zyn*; maar dewyl zonder den eenen of anderen prikkel er geen moed zyn soude, zoo twyfel ik aan de stelling. Ik zoud liever zeggen, dat wy van natuur bloedaards waren. Zonder opwekking, zoude moed van welken aard ook trapswyze dalen tot de nul van de schaal; de noodzakelykheid van eenen prikkel is dus onnatuurlyk.

Gelyk de woestheid van reedellooze dieren veroorzaakt wordt door honger, zoo wordt die van den mensch te weeg gebragt door het smaachten naar de begeerde genietingen des levens, en naarmate deze zucht bevredigd wordt, naar diezelfde mate neemt zyn moed af. Indien gy verlangt, dat dieren vechten zullen, moeten zy niet overgevoerd worden, en indien eene natie goede officieren wenscht te hebben, moet zy hunnen trots door decoraties, ridder orden voedsel geven en hen arm houden. Er zyn weinig, die zich niet herinneren het antwoord van den soldaat aan zynen Generaal, die hem eene met goud gevulde beurs had geschonken als belooning wegens eene dappere daad en die naderhand na eenen korten tydsverloop het noodig achtende, dat iets zeer gevaaryks ondernomen zoude worden, den man by zich liet komen en zyn verlangen te kennen gaf, dat hy zulks als vrywilliger op zich zoude nemen; "Generaal," zeide hy "gebruik daartoe eenen man die geen beurs met goud bezit."

De grootste prikkel tot moed wordt weg genomen door het bezit van rykdom; andere wereldlyke bezittingen werken er ook nadeelig op. Lord St. Vincent pleegde, als hy vernam, dat de een of andere kapitein getrouwd was met nadruk aantemerkken "dat hy voor den dienst verloren (died) was." Geen compliment aan den officier, maar een zeer schoone aan de sexe, daar het in zich bevat, dat hare aantrekkelikheden zoo groot zyn, dat wy ons zelven niet konden ontrukken aan onze slaverny, of dat er inderdaad, geene zoodanige voorwerpen als slechte of kyvende vrouwen gevonden worden.

Eindelyk is deze hoedanigheid, welke als eene *deugd* wordt aangemerkt, die ons geregtigd maakt tot de beleoningen, welke de schoone sexe daaraan schenkt als dezelve boven alle anderen waarierende, zoo geheel buiten ons begwang, dat dezelve ons, als wy onder ziekte of onder eenige kwaal lyden zyn, verlaat; wat meer is eene geweldige maagpyn zoude in staat zyn den held in een bloedaard te doen veranderen. (*Capt. Marryat's Kings Own, chapter XII.*)

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 19 July 1837.

BY dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie dd. 18 dezer No. 523 is, onder nadere goedkeuring van hooger hand, de Heer Pieter Schuler benoemd tot lands Chirurgyn te Bonaire.

Namens den Heer Gezaghebber voornoemd, De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 19 July 1837.

ALZOO de persoon van DOROTHEA ELIZABETH VAN DER MEULEN zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber heeft geadresseerd, met verzoek om Brieven van Manumissie, voor de haar in eigendom aankomende slavin OLIVE, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezès en onderhoorige eilanden, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezès eilands aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 21 July 1837.

ALZOO het Gouvernement dezer kolonie aan de navolgende Lands slaven met namen:

LEANDER VAN FREDERIKA VAN ALDERSINA JANGA.

LEON ON } van ANGELISTA JANGA.
MOURENS }

zal verleen *Brieven van manumissie*, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, ten einde een ieder, die

ven mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende, na verkoop van dien tyd, de voormelde brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 21 July 1837.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, Brieven van Manumissie zyn verleend geworden aan de Slavinnen *Gregoria Bonifacia* en *Gregoria Rosetta*, toebehoord hebbende aan ALEXANDER EVERTSZ, en dat de gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten; *Gregoria Bonifacius*, en *Gregoria Rosette Bonifacius*.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 21 July 1837.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 29 dezer als volgt is bepaald het brood van vyftien Cents moet 12 Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransch brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Gouvernements Wissels.

INGEVOEGE autorisatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie &c. &c. &c. brengt de ondergetee-

kende Administrateur der Financien ter kennis van de belanghebbenden, dat er op aanstaanden Maandag den 24 dezer verkocht zullen worden Gouvernements Wisselsbrieven ten bedrage plus minus Veertien duizend Gulden; zullende het aanbod van agios niet anders dan in decimale met geheele centen te berekenen aangenomen worden. Die daartoe gading hebben kunnen zich vervoegen met geslotene biljetten tot des voormiddags te elf ure van dien dag ten kantore van den Administrateur der Financien voornoemd.

Curaçao den 21 July 1837.
J. PH. BOSCH.

Publieke Verkoop.

INGEVOEGE autorisatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezès en onderhoorige eilanden &c. &c. &c. zal de ondergeteekende Administrateur der Financien op aanstaanden Maandag den 24 dezer des morgens te half negen ure vóór het Waaggebouw doen verkoopen: *Tien Tonnen Aruba rood verwhout* en *Honderd Schapen van Bonaire*.

Curaçao den 21 July 1837.
J. PH. BOSCH.

HET Fonds tot daarstelling van Torenen en Baken op de eilanden Bonaire en Klein Curaçao, hetwelk op den 23 Juny ll. groot was f 2685 48. Is naargaans door de bydrage van den Heer Mr. H. R. Hayunga te Suriname, ten bedrage van " 20 00.

Toegenomen tot f 2685 48.
Curaçao den 21 July 1837.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

DE Commissie van taxatie der huurwaarde van huizen en woningen zal hare werkzaamheden vervolgen in de Willemstad 1ste en 2de Wyk op aanstaanden Maandag, Woensdag, Donderdag en Vrydag, van des middags 12 tot des namiddags te 3 ure.

JOHN C. GARSTIE,
Scriba.

Curaçao den 21 July 1837.

DAAR de Prokureur des Konings ontwaard heeft, dat vele ingezetenen dezer plaats in het dwaalbegrip verkeeren, dat zy, by de nitmeting van zout per vat, niettegenstaande art. 2 en 3 der publicatie ter invoering der wet, bepalende den inhoud van een vat tot uitmeting van zout, dd. 21 February 1833, gebruik mogen maken van ongeykte vaten, ingeval de overeenkomsten met de koopers van het gezegde artikel daartoe leiden, zoo heeft hy uit dien hoofde noodzakelyk geacht, aan de belanghebbenden te kennen te geven, dat het vermeld begrip strydt met algemeene regts beginselen, en dat hy dien ten gevolge alle de zoodanigen, welke in het vervolg, het zy met, het zy zonder overeenkomst met de koopers van gezegde artikel, zich tot de uitlevering van zout per vat mogten bedienen van een ander vat, dan dat, door het wetgevend ligchaam in dese kolonie by Publicatie bepaald, naar strengheid van regten zal vervolgen als overtreders der hierin vermeldte wets bepaling.

Curaçao den 21 July 1837.
De Prokureur des Konings,
Mr. H. W. DE QUARTEL.

TER Post-Directie alhier wordt een Brieven-zak opgemaakt om met Zyner Majesteits Brik *Merkuur*, Luitenant ter zee der 1ste klasse A. H. VAN KREKWIJK, naar Nederland te worden verzonden; zullende het uur en de dag der sluiting ter gebruikelijke plaats nader werden geanonceerd.

Curaçao den 21 July 1837.
De Commiss. belast met de Post-directie,
C. GORSIRA.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehealde brieven, aangebragt oedert de laatste acht dagen.
Catalina Curiel. J. H. Pinao.
Aacha Curiel. E. J. Pinao.
Simon Sardi. G. Maunt.
Anna Sophia Thompson. Melchor Ballobera.
B. H. Lopez.

Curaçao den 21 July 1837.
De Commiss. belast met de post-directie,
C. GORSIRA.

Publieke Verkoop.

OP AANSTAANDEN WOENSDAG DEN 26 DEZER.

DE ondergeteekende als Gemagtigde van Meijfvrouw DOROTHEA ELIZABETH VAN DER MEULEN, zal op bovengemeld den dag by publieke opveiling doen verkoopen:

Een aantal MEUBELEN, HUISCIERADEN, enz.

De genen, die daarin gading hebben, komen op den morgen van dien dag te 10 ure, op Scharie, in het gewezen woonhuis van gemelde Meijfvrouw VAN DER MEULEN.

Curaçao den 19 July 1837.
ABM. DE VEER JR.

Kunstvertooning

VAN GLAS BLAZEN en GLAS SPINNEN.

DE Heer FINN heeft de eer het publiek dezès eilands hierby bekend te maken, dat hy voor eenen korten tyd, alhier, zyne kunst, welke zeer aardig en belangwekkend is, zal vertoonen. Hy kan den genen, die genegen zyn schoone kunsten aantensbedigen, verzekeren, dat de vertooning hunner aandacht waardig zal zyn. De wyze om figuren van dieren, enz. van glas te vormen is zoo wonderbaarlyk fraai, dat het den aanschouwer met verbazing vervult; en zonder dezelve te zien kan men derzelve verdienste niet naar waarde schatten, aangezien het niet mogelyk is een behooryk denkbeeld te geven der genoegens, welke dezelve verschaft.

De verscheidene door den kunstenaar vervaardigde voorwerpen, welke zeer fraai en keurig zyn in derzelve maaksel, zyn te koop en zeer geschikt om aan bekenden en vrienden ten geschenke te worden gegeven.

De vertooning heeft plaats, dagelyks, van des voormiddags te 9 tot des namiddags te 2 ure, en van des avonds 6 tot 9 ure.

Voor intrée betaalt men 50 Centen, kinderen 25 Centen.

Curaçao den 19 July 1837.

Met leedwezen vermelden wy het overlyden van Vrouwe MARIA JOHANNA KRIEGER, Weduwe van Zyne Excellentie den Heer Vice Admiraal J. E. VAN RADERS, in den ouderdom van 72 jaren. Dit droevig geval had plaats te Zutphen op den 23 Mei jl.

CURACAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
JULY 1837.

N. M. Zondag den 2 te 4 u. 54 m. 'avonds.
E. K. Dingsdag den 11 te 5 u. 35 m. 'avonds.
V. M. Maandag den 17 te 6 u. 16 m. 'avonds.
L. K. Maandag den 24 te 7 u. 34 m. 'avonds.

Verleden Donderdag den 20 dezer, des morgens, is naar het Moederland vertrokken, Z. M. Transportschip DORDBRECHT, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant H. H. T. Coops.

Met genoegen kunnen wy melden de aankomst in het Moederland van de JOANNA & JACOBA, op den 13 Mei, en die van de Deensche brik *ESMARA*, op den 16 dier maand.

Met de aankomst van een vaartug van St. Domingo, vernemen wy, dat aldaar op den 11 jongleden, tegen den middag, een hevige storm uit het zuiden heeft gewaaid, dermate dat eenige vaartuigen op het strand geworpen werden, onder dewelken zich een engelsch koopvaardy schip bevond.

De betrekkingen tuschen de eilanden Porto Rico en Cuba en St. Domingo zyn afgebroken. Er was te St. Domingo een vaartug van Porto Rico aangekomen, hetwelk verboden werd inteklareren, met aazegging, om dadelyk de haven te verlaten. Men geeft voor als oorzaak dezer opechorting van gemeenschap, het willekeurig opbrengen van een Haytaansch vaartug in de Havana door een Spaansche garygubrik. Het vaartug was echter vrygelaten, doch de matrozen hadden aan boord van de brik mishandelingen onderdonden.

Wy hebben Londensche Couranten ontvangen loopende tot den 25 Mei. Het be-

laagrykste gedeelte van derzelve inhoud zyn de tydingen der krygsverrigtingen uit Spanje.

Den 7 Mei hield Don Carlos eene raadsvergadering te Tolosa. Hierin schynt men tot het volgende besluit gekomen te zyn: om eene sterke afdeeling van de magt, die te Hernani stond, met geforceerde marschen naar het zuiden te doen optrekken, het legerkorps van Iribarren te overvallen, de Ebro over te trekken, zich met Cabrera te vereenigen en vervolgens op de hoofdstad aanterukken.

De hoofdmagt der Cristinos was te St. Sebastiaan byeen, namelijk 32,000 man.— De gezamenlyke magt der Carlisten was 36,000 man. Zoo nu de troepen, die de linien der Carlisten bleven bezetten, een behoorlyken weerstand boden, dan bleef de hoofdmagt der Cristinos op een geïsoleerd punt opgesloten en werkeloos, terwyl de Carlisten in het blootliggende Castillie konden voortrukken. Eene andere omstandigheid maakte dezen maatregel noodzakelyk: Navarre is uitgeput en in Castillen zyn levensmiddelen voorhanden.

Het is dezelfde wanhopige *coup*, die Napoleon deed in 1814: hopen de dat Parys zich genoegzaam zou verdedigen, plaatste hy zyn leger in den rug van het oostenryksche leger, dat tusschen de hoofdstad en het leger ingesloten zynde, gebrek aan levensvoorraad zou gevoelen; doch het plan mislukte, Parys bood geene genoegzame weerstand, kapitulde en Napoleon was verloren.

Des nachts, den 11 Mei, verliet de infante met 12,000 man de linien van Hernani, en trok ten zuiden op naar Estella. Iribarren, die in de nabijheid was, schynt berigt van zyne aanmadering gekregen te hebben, trok terug en bereikte in een dag de Ebro.

De jongste berigten lieten Iribarren op den 21 Mei op de vlakte ten noorden van Saragossa, deze stad dekkende en in eene positie, waar hy de expeditie onder Don Sebastiaan moet ontmoeten. De Schuttery dezer stad had zich by hem gevoegd.

De eerste tydingen, die men te Londen verwachtte, zouden die van het treffen dezer legers zyn.

Zoodra Espartero, die het leger der Cristinos te St. Sebastiaan kommandeerde, de tyding der expeditie van de Infante vernam, trok hy op Hernani, dat zich flauwelyk verdedigde en ontruimd werd, waarby 200 men en 5 stukken geschut genomen werden. Espartero schynt te Hernani gebleven te zyn; hy bevond zich ook ongesteld; doch het engelsche legioen sloeg den grooten weg naar Frankryk in, en den 17 Mei had de storm op Irun plaats. Dit moet het legioen veel volks gekost hebben. Er zyn vele hoofdofficieren gewond en gedood; iedere straat, elk huis was verschanst; by de inneming werd geen kwartier gegeven en de rest bestaande uit 400 man, die zich overgaven, zyn in het stad huis opgesloten, dat door veertig engelsche officieren bewaakt wordt tegen de woedende soldaten.

Den 18 Mei kapitulde Fontarabia.— Deze stad was zeer versterkt, en zoo dezelfde een behoorlyk garnisoen had gehad, zou de inneming veel bloed gekost hebben; doch men vond er slechts 310 man, die krygsgevangen werden gemaakt. Het schynt, dat de gewapende boeren uit de stad gevlugt waren. De bestorming van Irun en de engelsche stoomboten, die in de baai lagen en de stad beschoten, bragten mischien de schrik onder het garnisoen. Het legioen na een garnisoen in Irun en Fontarabia gelaten te hebben, is naar Hernani terug gekeerd.

Wat de krygsmagt onder Espartero heeft gedaan van den 19 tot den 24 Mei, de dagteekening der laatste tydingen uit Bayonne, dit kunnen wy niet uit onze Couranten ontwaren. Het schynt echter niet dat dezelve zich in het gebergte van Navarre gewaagd heeft.

De Spaansche papieren te Londen zyn na deze gebeurtenissen niet gerezen; integendeel gevallen. Is het mischien dat men vrees, dat het den Infante zal gelukken om de Ebro overtrekken en de onverdedigde provincien te bezetten, of is het mislukken van de nieuwe geldiening, waarvoor de eerste minister te Madrid de inkomsten in Cuba wilde verpachten, de oorzaak hiervan, die staat thans onmagtig zynde de maarsen te betalen?

Op den 1 Juny waren de Hollandsche

papieren: de 2½ pct. 53½, en de 5 pct. 99½. Weinige dagen te voren was de eerste 53½ de andere 100. De oorzaak dezer daling zal zyn de vrees, dat Lord Palmerston nog lang in het ministerie zal blyven.

Later hebben wy eenige Londensche Couranten gelezen tot den 1 Juny; in deze laatste vinden wy het volgende telegraphisch berigt:—

“Bordeaux 23 Mei, te half 8 ure 'savonds.

“Op den 24 rukte de Infante Huesca binnen. Iribarren viel hem op dienzelfden dag aan, en na hem een verlies van 400 man aangebragt te hebben, retireerde hy op Almudevas, waar hy op den 25 zich nog bevond. Don Sebastiaan was dien dag ook te Huesca. De Brigadier Generaal Leon, opperbevelhebber der ruitery van de Cristinos is gesneuveld. Generaal Iribarren is gewond en vervangen geworden door Generaal Buerens, die op den 21 te Saragossa met 3000 man infanterie en 400 man kavallerie aangekomen was.”

Uit het regtsgeging van den Carlisten Generaal Gomez, is gebleken: dat hy de gelden, voortspruitende uit de contributen, die hy geligt heeft, gedurende zyn togt in het zuiden van Spanje, te Gibraltar in veiligheid heeft gebragt; en dat zyn oogmerk was, om den dienst van Don Carlos te verlaten en zich in Frankryk neder te zetten, waar hy een leven vol genot van deze zooryke buit kon hebben.

Het Engelsche bestuur heeft een commissaris naar Texas gezonden om den toestand dezer nieuwe republiek opteemen. Deze commissaris is te Nieuw Orleans terug gekomen, en heeft aldaar te kennen gegeven: dat order en ondergeschiktheid aldaar even zoo heerschten als in de oudste staten, geheel onderscheiden van den toestand der meeste der voormalige spaansche kolonien; doch Texas is grootendeels bevolkt door personen uit het Anglo-Saxische bloed, en de meeste hunner zyn protestanten, dus beschaafde menschen; en by eene beschaafde bevolking zyn onlusten niet zoo ligt te vreezen.

Aan den eenen kant zien de engelschen gaarne de zegenpraal der Texanen: om dat Texaszine onafhankelykheid handhavende, de bevolking spoedig zal toenemen, eene bevolking die meestal stamgenoten der Engelschen zyn, en waardoor hunne taal, godsdienst en zeden uitgebreid worden; doch aan den anderen kant is de zegenpraal der Texanen ook die der Vereenigde Staten, en Engeland ziet met een jaloersch oog hunne toenemende grootheid.

RUSLAND EN ENGELAND.

Het kan den opmerkzamen beschouwer niet ontgaan zyn, dat er, sedert lang, eene geheime, gesmoorde verbittering tusschen Engeland en Rusland bestaat, die het meer aan magt, dan aan wil (van éene zyde ten minste) ontbreekt, om tot openbaren oorlog te komen. Het is echter niet het verschil van staatkundige inrigtingen, die tot deze verwydering aanleiding geeft. Rusland is op den besten voet met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, hoewel zy nog vry wat *democratischer* regeringsvorm hebben, dan de Engelschen, en dezen op hunne heurt staan met den meest *despotieken* van alle Staten, met Perzie, in de beste verstandhouding, zelfs als beschermers. Er moet dus eene andere reden gezocht worden, die deze blykbare verkoeling tusschen twee, sedert 1812—1815 zoo naauw verbondene, en sedert zelfs doorgaans zoo vriendschappelyke staten veroorzaakt heeft.

Van den eenen kant heeft zekerlyk het ongemeene geluk der Russische wapenen in twee wereldeelen veel daartoe bygedragen. In 1827—1828 weert Rusland eenen aanval van Perzie met alleen af, maar dringt tot diep in Perzie door, veroverd Erivan en Tauris, en behoudt het laatste.

Na in 1829 Konstantinopel van naby bedreigd, ja het tot des Turkschen ryks in handen te hebben gehad, schryft een Russisch veridheer den vrede te Adrianopel voor, en bedingt daarby groote voordelen; doch op verre na niet die, welke hy, by mindere gematigdheid, had kunnen verkrygen. Polen staat in 1830 op, het wordt in 1831 ten oever gebragt, en moet door vermeerdering der Russische magt voor zyne onvoorzigtigheid boeten. Dus wordt de Russische Keizer geducht, niet alleen door hetgeen hy *daet* en *verkrygt*, maar ook door hetgeen hy had

kunnen doen en verkrygen. Perzie geeft hy de tweede hoofdstad, Tauris, terug; in een volksoproer wordt de Russische afgezant met zyn gevolg vermoord. Nicolaas spaart den Schach die hem om vergiffenis smeekt. De Turksche Sultan moet eene zware geldsom betalen, waarvoor hy zich ten hoogste gelukkig schat, zyn ryk te kunnen behouden. Nicolaas schenkt hem edelmoedig byna de helft daarvan kwyt. Maar voor die edelmoedige handelwyze wint hy ook den Schach zoowel als den Sultan, zoodat de eerste hem de bevestiging van zynen kleinzoon in het ryk na zynen dood opdraagt; de ander in hem zynen getrouwen bondgenoot vindt, dien hy by eiken gewigtigen tegenspoed te hulp roept. Engeland ziet eensdeels deze vergrootte magt van Rusland met leede oogen aan, anderdeels rekent het Rusland deszelfs gematigdheid geenszins als reden tot geruststelling aan, maar ziet met siddering deszelfs invloed in Perzie, zoo naby het Britsch-Indische ryk, en in Turkye, waar deszelfs handel in de Middellandsche zee in deze eeuw zoo verbazend is toegenomen.—Een Engelsch reiziger toch verhaalt, dat die naar Konstantinopel jaarlyks verdubbelde, terwyl die met het nieuw-Grieksche koningryk en met Italiën ook sterk toeneemt. Maar het Engelsche volk en het Engelsche ministerie begeeren *uitstuiten* den bloei, en willen niet, dat eenige andere natie zich in hunne nabijheid verheffe. De zwakheid van het Turksche ryk behaagde hun ongemeen. Zy konden daarmede doen, wat zy wilden; thans is er een beschermmer voor hetzelfde opgetreden; met dezen moet twist gezocht worden!

Ten einde den stand van zaken naauwkeuriger te kunnen bepalen, moeten wy tot 1832 opklimmen. De Sultan werd toen, door zynen magtigen Leenman, den Pacha van Egypte, die Syrie reeds had veroverd, in het hart zynere Staten bedreigd.

Hy verzocht dus Engeland en Frankryk om hulp; doch dezelve werd *geweigerd*: men had genoeg te doen met het bombardement van Antwerpen en de blokering der Hollandsche havens! Nu moest de Groote Heer zich in het dreigende gevaar, daar Ibrahim zich reeds diep in Klein-Azie uitgebreide, Smyrna bereikte en Konstantinopel van den zeekant bedreigde, immers wel tot Rusland wenden. De Keizer liet hem niet wachten; eene Russische vloot van tien lineschepen en verscheidene fregatten ging naar den Bosporus sloop, en een Russisch leger van 50,000 man bezette den post van Unkiar Skelessi of de Koningstrappen in Klein-Aziën, en zoo waren Mehemed en Ibrahim-Pacha genoodzaakt, vrede te sluiten en Klein-Aziën te ontruimen.

Nu had de Sultan zyne vrienden en vyanden leeren kennen. Engeland en Frankryk hadden hem, in weerwil hunner gedurige betuigingen, *dat de Porte in haar geheel moest blyven*, te Adrianopel en naderhand in de onderhandelingen met Ibrahim in de steek gelaten. Rusland had hem dadelijk hulpe gezonden. Is het te verwonderen, dat Mamoud gretig de gelegenheid aangreep tot een verdedigend verbond, die hem Keizer Nikolaas aanbood? Dit verbond, te Unkiar Skelessi in 1833 gesloten bevat, volgens de Engelschen, zes openbare en een geheim artikel; in de eersten beloven de beide contracterende Mogendheden elkander wederkeerig hulpe by aanval; doch in het geheim artikel moet Rusland, in plaats van den door Turkye te leveren bystand, verlangd hebben, dat de Porte de *straat der Dardanellen voor alle vreemde oorlogschepen zou sluiten*. Dadelijk na de onderteekening werd dit geheim artikel aan de Engelsche regering bekend, die door Lord Ponsonby te Konstantinopel, en ook te Petersburg, daartegen plegtig deed *protesteren* en verklaren, dat zy handelen zoude *alsof dat verdrag nimmer gesloten was*. De Russische regering antwoordde daarop, dat zy *handelen zoude, alsof die nota's nimmer geschreven waren*. Rusland betoogde echter op naderen aandrang, dat de Porte immers volkomen regt had tot zulk eene bepaling, daar de zeeën, aan weerszyden der straat, hare zeeën waren, en Engeland steeds dat regt erkend had. “Rusland was in dit geval *niet* boven eenige andere Mogendheid bevoorreed: er was geene uitzondering gemaakt ten hare behoeve.” Ook kwam in de hoofdzaak dit verdrag met een dergelyk, in 1809, tusschen Engeland en de Porte gesloten tractaat overeen. Rusland volgde hierin slechts eene behoedende staatkunde. Het was niet onkundig van de Brit-

sche jaloersheid op elke uitheemsche zee-magt: de rooversgeschiedenis van Koppenhagen in 1807, onder den al te beroemden Canning, lag den Keizer nog in het geheugen, en dus zocht hy zyne *militaire* havens in de zwarte zee, vooral te Sebastopol, door het sluiten der Dardanellen, voor *aanvallen* der Britten, wanneer het dezen eens, ook zonder redenen, gelusten mogt, te beveiligen, en van daar dit louter *verdedigende* artikel. Dat er gevaar van dien kant bestaat, is niet twyfelachtig, volgens de onhandige bekentenis van zekeren radicaal Quin, een' woedenden vyand van Rusland, die in zyne *Steam-Voyage down the Danube*, (1836 p. 253) het volgende zegt: Eens aangenomen, dat het woord *vreemde oorlogschepen* toepasselyk is, zoowel op Rusland als Engeland, dan is nog het geheele voordeel op de Russische zyde, en het nadeel op die van Engeland. *De Russische schepen zouden hoegenaamd geen lust hebben, naar buiten te komen, en de onze in den Archipel of de Middellandsche zee te ontmoeten, maar onze schepen zouden alle mogelyke dryfsceren, en ik geloof niet weinig lust te hebben, om naar binnen te gaan, de Russen in hunne eigene zeeën te bestoken, en hunne werven en tuighuizen te Sebastopol te vernielen.*" Hier, en op eenige bladzijden verder, wordt dus openlyk en onbeschaamd de oorlog gepredikt, *alleen* om te kunnen vernielen, zonder eenige aanleiding daartoe. De schryver is geen onbeduidend persoon; hy is te Konstantinopel in het paleis van Lord Ponsonby, en te Napoli di Romania, in dat van den zaakgelastigde Dowkins geluisvest geworden, en het schynt, dat hy met lord Palmerston's staatkunde volkomen eens is. Doch wy behoeven niet tot redeneringen van particulieren omtrent Engeland's bedoelingen onze toevlugt te nemen; beschouwen wy de daden van deszelfs regering.

Het is opmerkelyk, dat er zich tegenwoordig eene algemeene zucht tot het ondersteunen van muitelingen by het Britsche bestuur openbaart. Wy behoeven niet van de algemeen bekende gebeurtenissen van 1831 en 1832 omtrent de Belgen te spreken, die toen buiten alle bedenking nog oproerlingen waren, doch sedert door Europa erkend zyn; maar te Malta vormt zich, in de tegenwoordigheid van eenen uit Napels gevlugten, en met de regering van zyn land blykbaar in onmin levende Prins, een *club* van misnoegden uit alle streken van Italië, die aan de regeringen van dat land zorg en onrust baart; haar belet, de inrigtingen van haar land op een' vasten voet te brengen en de gewenschte verbeteringen en bezuinigen tot stand te brengen; want altyd dreigt het gevaar van dien kant!

Nota's aan de Engelse regering daarover nageleverd, zyn vruchteloos gebleven; steeds blyft men die omwentelaars, die geen middelen ontzien, om hun land in het verderf te storten beschermen. Dit geschiedt uit Malta, ter ontrusting van het Noorden der Middellandsche zee. En zou het Zuiden hier vry blyven? Te Tripoli, eene stad, blykbaar onder het oppergezag van *Engeland's ouden en getrouwen bondgenoot*, den Sultaan, behoorende, is door een' neef van den Pacha de banier der munitie opgestoken; hy voert een' open oorlog tegen het wettig gezag, dat te Tripoli huisvest, belemmert de scheepvaart, en wordt door Engeland erkend en ondersteund. Ten Oosten in de zwarte zee gaat het niet beter. Maar om dit te verstaan, moeten wy weder terugkeeren tot de betrekking van Rusland met de Porte.

Ruim een half jaar na het tractaat van Unkiar Skelessi, (10 February 1834) werd te Petersburg tusschen de Porte en Rusland een verdrag gesloten van grensbepaling, oels waarby, gelyk dit doorgaans na elk vredeverdrag plaats heeft, de juiste grenzen tusschen de Turksche, en door Turkyen by het verdrag van Adrianopel aan Rusland afgestane gewesten naauwkeurig bepaald wordt. Slechts diepe onkunde of kwaadaardigheid kan eenen Quin (blad. 243) de aanmerking in geven, "dat door het eerste artikel van het Petersburgers tractaat aan Rusland een belangryk gedeelte van de oostkust der zwarte zee werd afgestaan, die de rykste, meest bevolkte en vruchtbaarste gedeelten van Turkye in die inrigting omvatten." Dit was immer reeds by den vrede te Adrianopel geschiedt, waarin Rusland en Turkye alleen in Azie drie geheele pachaliks (Kars, Bejzid en Erzerum) en in

Europa de tweede stad des ryks, Adrianopel en de gewigtige vesting Warna terug had gegeven en zelve den byna zekeren val des Turkschen Ryks had belet! Er werden in dat verdrag verder nog schikkingen gemaakt wegens Moldavie en Wallachye; voorts werd de betaling, die Turkye nog doen moest van *eene Millioen Hollandsche ducaten* jaarlyks, op eene *halve* millioen verminderd. Maar de vesting Silistria zou tot op de *volle betaling* der nu verminderde oorlogsbelasting nog door Rusland in bezit worden gehouden, ook volgens den vrede van Adrianopel. Dit laatste nu vindt de reeds gemelde radicaal Quin ongehoord, en hy spoort zyne natie aan, tot een' *onmiddelyken* oorlog met Rusland (beter dit jaar nog, dan in het volgende) in de onderstelling dat het Silistria *niet* zal teruggeven. Doch ziet, wat gebeurt er! Zonder eenige bedenking vermindert Nicolaas nog het overgeblevene der oorlogsbelasting ten einde Silistria te spoediger te kunnen teruggeven—en hy geeft het terug! Zulk eene daad van edelmoedigheid of liever wel begrepene, verstandige staatkunde schryven nu de voorstanders der Britsche ministers aan de vrees des Russischen Keizers voor de bedreigingen van lord Durham toe. Een wereldryk, als het Russische, bevreesd voor een kabinet als dat van lord Palmerston! Hoe weinig zich de edele Nicolaas dit verwyrt aantrok (gelyk kleine zielen zouden gedaan hebben) bleek daaruit, dat hy eene, nu *althans* wel geheel ongehoudene en overwachte daad van inschikelykheid jegens Groot-Brittannië verrigtte: eene vermindering van het tarief der inkomende regten omtrent vele ook Engelse fabrieken, waarover de *Morning Chronicle* zelve verstoed stond!

Doch onderstellen wy eens voor een oogenblik, dat Rusland door Engelschen invoed tot de teruggave van Silistria is overgenaamd. Verdient dan zulk eene inschikelykheid, waardoor misschien een Europeische oorlog (die Engeland toch nog al belemmerd zoude hebben) is afgekeerd,—verdient zulk eene inschikelykheid niet eenige wederkeeringe erkentenis en toegevendheid! Zou men niet mogen denken, dat dit, met de vermindering der opbrengsten in verband gebragt, de vyandelyke houding van de tolken der openbare meening in Engeland enigzins zou hebben doen ophouden? Doch het is verre van daar. Men heeft zich eene nieuwe ondersteuning aan opstandelingen, en ditmaal *onmiddelyk* tegen Rusland, veroorloofd, en straffeloosheid daarvoor begeerd, omdat Engelschen het feit gepleegd hadden.

De Noord- en Noord-oost kust der zwarte zee wordt bewoond door het volk der Circassiers of Tscherkessers, die te voren de heerschappy van den Khan der Krimische Tariaren, en naderhand, toen die Khan zyn gebied aan Rusland had afgestaan, het oppergezag van Turkye erkenden. Dit bleek onder anderen door een vredesverdrag tusschen de Kozakken en Tscherkessers in 1801, hetwelk door eenen Turkschen Pacha moest gesloten worden. Naderhand maakten de Russen vele veroveringen in hun land. Door het verdrag van 1829 was alle twyfeling daaromtrent weggenomen, en dit gebied, benevens de geheele Noord- en Noord-oostkust der zwarte zee tot Akhalzik toe, aan Rusland afgestaan. Doch de Circassiers, een Mohammedaansch volk, weigerden zich onder eene Christenregering te vleyen, even zoo als de meer oosteyke bewoners van den Kaukasus, die onder Perzie hadden behoord, zulks vroeger hadden gedaan; Rusland zond dus troepen om hen ten onder te brengen. Maar deze bekwamen ondersteuning in wapenen en buskruid door Europeesche, vooral door Engelse schepen. Rusland verklaarde dus de havens van de Noord-kust der zwarte zee gesloten, en liet in zyne eigene havens geene schepen toe, behalve op bepaalde punten, ten einde dien invoer, openlyk of ter slink gedaan, te beletten.—De oorlog tegen dit volk is inderdaad een kragtstogt tegen de ruwste barbaren, tegen *mensen-roovers*. Hooren wy, wat de Engelschman Clarke, een verklaard vyand der Russische regering, daarvan in den aanvang dezer eeuw zeide: "De Tscherkessers zyn bestendig met de Kozakken in oorlog; zy loeren nog gedurig op eene gelegenheid, om eenigen derzeiven, of ook *vreemden*, die zich onder hen bevinden, gevangen te maken, en verkoopen die alsdan

aan de Perzen. Hunne manier van oorlogen bestaat daarin, dat zy zich in de moerassige oorden, in het riet en de biezen verschuilen, daarby zelfs een' geruimen tyd in het water liggen, om de sterkte hunner vyanden te bespieden. Vertoonen zich vyf of zes Kozakken, zoo blyven zy gerust in hunne schuilhoek; maar zyn er slechts twee of drie, zoo springen zy dadelyk op; maar nemen ook dadelyk de vlugt, wanneer de Kozakken slechts tyd hebben om te schieten. Ook by nacht deden de Tscherkessers invallen in het land der Kozakken, om vee, en zoo mogelyk, menschen te rooven. Van daar, dat reeds in 1801 de Kozakken der Zwarte zee over de rivier Kuban trokken, om zich op deze roovers te wreken. Aan zulk een volk nu, niet alleen rebellen, maar ook struikrovers en menschen-dieven, zenden de Engelse kruid en lood. Het Engelse schip *de Vixen*, uitgerust door een te Bucharest gevestigd huis, Bell & Anderson, heeft de voorschriften der Russische havensluiting geschonden en den opstandelingen oorlogsbehoeften aangevoerd, die dezen in alle haast hebben geborgen. De Russische wachtschepen hebben dus het schip aangehouden, en het is, volgens alle vormen, by beschaafde Natien in gebruik, veroordeeld en verbeurd verklaard geworden.

Thans verheffen alle partyen in Engeland daarover een verbaasd geschreeuw. Bell & Anderson (nu gefailleerd) beweren, dat het schip slechts met zout is beladen geweest. Anderen zeggen, dat Circassie niet regtens aan de Porte behoort, en dus door haar niet aan Rusland kon afgestaan worden. Een derde kent het regt in geen geval aan Rusland toe, om de kust te blokkeren. Wegens het eerste behoeft niets gezegd te worden; eerlykheid van bankroeters en getuigenis in zyne eigene zaak zyn beide van weinig waarde. Wat het tweede betreft, zoo hebben wy daarop reeds geantwoord: Circassie werd door de Porte als een tot haar behoorend gewest beschouwd, waarin zy verscheidene krygsposten hield, (onder anderen te Anapa) en hetwelk door de rivier Kuban van het Russische ryk was afgescheiden. Met dit laatste is het thans, volgens den vrede van Adrianopel van 1829, vereenigd. En wat eindelyk het derde betreft: het is onbegrypelyk, hoe de Engelschen de schaamteloosheid verre genoeg kunnen dryven, van zoo iets te beweren. Hoe! denken zy dan, dat Europa vergeten is, hoe zy de geheele kust van Europa, van Texel af tot Bayonne toe, in staat van blokkade verklaarden; hoe zy, al hadden zy die magt ook niet, door de Britsche schepen eene geheele kust te bezetten, toch een decreet voor genoezaam hielden, om alle vaartuigen, welke den wil naar die havens hadden, in de hinnen te slepen en doorgaans te oordeelen. Maar het is waar, de Engelschen mogen ter zee alles doen; andere natien niets. Hebben zy ook niet onze regtvaardige en werkzame blokkade der Schelde en der Belgische kusten in November 1830 doen ophouden, omdat hun handel op Antwerpen en Ostende daarby zou geleden hebben? Wy hopen dus, dat de Russische regering, die tot hertoe met zulk eene vooroedige matiging heeft gehandeld, dezen nieuwen eisch van schâvergoeding voor de *Vixen* niet zal inwilligen; waartoe zy ook, volgens de Fransche ministerieele dagbladen, volstrekt niet gehouden is; en dat Rusland hierin niet de minste zal zyn, ten einde de Britten niet zouden wanen, dat hun alles vrystaat!—Ook de Porte, door de Engelschen op alle wyzen geplaagd, die, wegens eene (misschien verdiende) draht slagen, aan eenen Engelschman gegeven, voor en na alle hare ministers wel zou dienen af te dansen, moet, met Rusland vereenigd, meer verkracht toonen, en zich door eenen schaamteloos Ponsonby (wy kennen hem ook nog sedert 1831 in België) niet laten regeren, meer dan zelfs een Palmerston zou durven verlangen!—Tot oorlog zal het wel niet komen, maar men moet de *Heeren der zee* maar niet in alles toegeven!

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLETT & J. F. NEUMAN wz., in de Wallenstadt, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.